

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 24C/383/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413220729
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Oswaldová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1413220729.7

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Oswaldovou, v právnej veci navrhovateľa: E. V., E.Š. Y. XX, XXX XX E. Y., proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o vydaní bezdôvodného obohatenia, o nariadení predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje odporcovi, aby sa zdržal použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.06.2007, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 20.06.2007 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

O trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným najskôr Okresnému súdu Bratislava IV dňa 10.12.2015, ktorý bol postúpený tunajšiemu súdu dňa 07.01.2016 z dôvodu miestnej nepríslušnosti domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz ktorým by nariadil odporcovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.06.2007, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere č. 1440555 zo dňa 20.06.2007 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Bratislava IV rozsudkom sp.zn. 24C/383/2013 zo dňa 16.04.2015 zamietol návrh na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 4.613,13 eur titulom bezdôvodného obohatenia na účet navrhovateľa, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Dôvodnosť návrhu na vydanie predbežného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že na základe predmetného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 24C/383/2013 zo dňa 16.04.2015 je jeho právo nesporné, vzhľadom. Poukázal na skutočnosť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok a že neexistuje žiadne rozhodnutie súdu, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa zrážky zo mzdy a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Zároveň dal do pozornosti, že súčet zrazených zrážok zo mzdy ku dňu 10.12.2014 predstavoval navýšenie dlžnej sumy o 86% čo súd v rozsudku sp.zn. 24C/383/2013 zo dňa 16.04.2015 označil za civilnoprávnu úžeru. Napriek tejto skutočnosti je mu neustále vykonávaná zrážka zo mzdy mesačne vo výške 331,93 eur čo predstavuje neoprávnený zásah do jeho majetku a vzhľadom na výšku zrážok je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej závažnej ujmy. Existuje dôvodná obava, že výkon rozhodnutia bude ohrozený z dôvodu, že odporca vystupuje sv nespočetných konaniach v ktorých súdy rozhodli, že zmluvy uzatvorené s odporcom sú neplatné a bola mu uložená povinnosť vrátiť dlžné sumy ako aj nahradiť trovy konania. Mnohé rozhodnutia sú už vykonateľné, existuje podľa názoru navrhovateľa obava, že odporca po rozhodnutí odvolacieho súdu nebude platobne schopný uhradiť uloženú povinnosť vrátenia dlžnej sumy a výkon rozhodnutia v prospech navrhovateľa bude obmedzený.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 74 ods. 2, veta prvá, O. s. p. je príslušný na nariadenie predbežného opatrenia súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Podľa § 75 ods. 6 O. s. p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) O. s. p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O. s. p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava, že by výkon exekúcie bol ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich dočasný - predbežný charakter. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu rozhodnutia musí byť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia aspoň osvedčená. Predbežné rozhodnutie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je, alebo bude predmetom konania vo veci samej. Je nevyhnutné, aby predbežné opatrenie malo za cieľ zabrániť ohrozeniu vykonateľnosti končeného rozhodnutia vo veci samej do takej miery, že vznikne stav, ktorý je nezlučiteľný s nerušeným výkonom práv účastníka.

Nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi účastníkmi, ak tieto vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a z jeho dočasného charakteru vyplýva, že pred jeho vydaním nemusí súd zistiť všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi predbežného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Predbežné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Okrem toho, navrhované predbežné opatrenie by malo byť primerané zabezpečenému nároku a musí byť prípustné.

Miera osvedčenia sa pri posudzovaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia riadi danou situáciou v tomto konaní, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie (aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia) súd posúdil tak podľa obsahu návrhu, k návrhu pripojených listín ako aj zo skutkových okolností z nich vyplývajúcich.

V danom prípade sa navrhovateľ sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu potreby zabezpečenia reálneho výkonu svojho práva.

Navrhovateľom navrhované predbežné opatrenie sleduje zaistenie budúceho výkonu rozhodnutia, preto okrem existencie nároku musí osvedčiť, že budúci výkon rozhodnutia by mohol byť ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia musí byť reálny a hroziť bezprostredne.

Súd má preukázané, že navrhovateľ uzatvoril dňa 20.06.2006 Zmluvu o úvere č. XXXXXXX, ktorou veriteľ -odporca, poskytol dlžníkovi -navrhovateľovi sumu 3.319,39,- Eur (100.000,-SK) a dlžník sa zaviazal splácať dlh v dvanástich pravidelných mesačných splátkach vo výške 15.000,- Sk (497,90,- Eur). Zároveň uzatvoril s odporcom dňa 20.06.2007 Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov na uspokojenie pohľadávky veriteľa - odporcu, vykonaním pravidelných mesačných zrážok zo mzdy navrhovateľa, prostredníctvom zamestnávateľa navrhovateľa. Dlžník - navrhovateľ vyslovil súhlas, aby mu zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy čiastku 10.000,- Sk (331,93,- Eur) a uhrádzal ju na účet odporcu. Navrhovateľ dňa 20.06.2007 podpísal s odporcom splátkový kalendár.

Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 06.11.2008, sp.zn. SR 10385/08, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., IČO: 35 922 761, Bratislava bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť odporcovi sumu vo výške 3.611,-53 Eur (108.800,-96Sk), úrok z omeškania vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy 3.601,57,- Eur (108.500,-90 Sk) od 19.05.2008 do zaplatenia a trov konania vo výške 627,28,- Eur (18.897,44,- Sk). Uznesením Okresného súdu Partizánske, sp.zn. 6Er/63/2009-24 zo dňa 05.12.2011 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín, sp.zn. CoE/75/2012-39 zo dňa 19.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.04.2012 súd zastavil exekúciu, a to z dôvodu absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktorú uzatvoril navrhovateľ s odporcom dňa 20.06.2007.

Odporca zaslal navrhovateľovi dňa 12.09.2013 výzvu na úhradu dlžnej sumy v ktorej mu oznámil, že dňa 10.09.2013 uhradil istinu úveru spolu s poplatkom vo výške 6.174,-07 Eur (186.000,-03Eur) a to na základe Zmluvy o úvere č. 1440555 uzatvorenej dňa 20.06.2007. nakoľko však uvedenú čiastku neuhradil v zmluvne dohodnutom čase, dostal sa do omeškania, a preto ho odporca vyzval na úhradu úrokov z omeškania a náhradu ďalších nákladov spolu vo výške 16.823,-52 Eur (506.825,-36 SK) a to v lehote do 7dní odo dňa doručenia výzvy.

Zamestnávateľ naďalej vykonával odporcovi zrážky zo mzdy a to na základe Dohody, ktorú uzatvoril navrhovateľ s odporcom dňa 20.06.2007 na uspokojenie pohľadávky veriteľa - odporcu, vykonaním pravidelných mesačných zrážok. Zrážky zo mzdy vykonával zamestnávateľ navrhovateľa aj po predložení právoplatného rozhodnutia o zastavení exekúcie. Z potvrdenia od zamestnávateľa navrhovateľa ku dňu 27.11.2013 vyplýva, že tento k 03.10.2013 realizoval zrážky zo mzdy vo výške 4.293,06,- EUR. Z potvrdenia od zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 06.02.2015 vyplýva, že od 9/2012 do obdobia 12/2014 realizoval zrážky zo mzdy vo výške 3.164,-85 Eur.

Súd v rozsudku sp. zn. 24C/383/2013 zo dňa 16.04.2015 jasne a podrobne vysvetlil, že Úverové zmluvné podmienky žalovaného, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o úvere č. 1440X55 zo dňa 20.06.2006, ktorou veriteľ -odporca, poskytol dlžníkovi -navrhovateľovi sumu 3.319,39,- Eur (100.000,-SK) v dvanástich pravidelných mesačných splátkach vo výške 15.000,- Sk (497,90,- Eur) a v ktorých je inkorporovaná aj sporná dohoda o zrážkach zo mzdy, vzhľadom na ich formulárové znenie, nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ust., ktorých obsah by žalobca mohol prípadne ovplyvniť (§ 53 ods.2 O. z.). Preto tieto ust. vrátane spomínanej Dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v bode 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, nesmú spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je naformulovaná, nespĺňa.

S ohľadom na znenie § 70 a zák.č.233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení, nie je výška dohodnutej zrážky Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iného príjmu v tomto prípade vyššia, ako by bola pri výkone rozhodnutia. Súd preto objektívne konštatoval, že samotnú Dohodu o zrážkach zo mzdy v uvedenom znení obsiahnutom v predložených Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru nemožno považovať za neplatnú, resp. neprijateľnú, a že dojednaná dohoda o zrážkach zo mzdy sa objektívne neprieči dobrým mravom a svojim účelom, resp. obsahom neodporuje platnej a účinnej zákonnej úprave (§ 53 ods.1,4, resp. § 551 O. z.), pričom obsahuje všetky náležitosti predpokladané zo strany príslušnej právnej úpravy účinnej v dobe jej uzavretia.

Je však nevyhnutné zamerať sa na skutočnosť, že v danom prípade nebankový subjekt poskytol navrhovateľovi na dvanásť mesiacov úver 100.000,-SK (3.319,39,- Eur) za poplatok vo výške 86.000,-SK (2.854,-67 EUR) teda v prepočte na ročné vyjadrenie ceny úveru per annum ide o úver za cenu 86 %. Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (KS v Prešove 3Co 3/2011). Z celospoločenského hľadiska

sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva (Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 8. decembra 2011 sp. zn. 16Co/71/2011).

Na základe potvrdenia od zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 06.02.2015, výška zrazených zrážok zo mzdy ku dňu 10.12.2014 pre odporcu predstavovala sumu 7.932,-52 Eura. Zmluvou o úvere zo dňa 20.06.2006 č. 1440555, veriteľ -odporca, poskytol dlžníkovi -navrhovateľovi sumu 3.319,39,- Eur (100.000,-SK). Rozdiel, ktorý je povinný odporca vrátiť navrhovateľovi titulom bezdôvodného obohatenia predstavuje sumu 4.613,13,- Eur, nakoľko navýšenie o 86% predstavuje civilnoprávnu úžeru, čoho dôsledkom je neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (KS v Prešove 3Co 3/2011).

Na základe uvedených skutočností má súd za preukázané, že v danom prípade existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a nenariadením predbežného opatrenia by dochádzalo k ďalším neoprávneným zrážkam zo mzdy navrhovateľa vo výške 331,93 eur mesačne, čo predstavuje výrazný a neodôvodnený zásah do jeho práv. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že predmetná suma, ktorá je navrhovateľovi mesačne zrážaná zo mzdy rozhodne nie je zanedbateľná (už v uznesení Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 3CoE/75/2012 -39 zo dňa 19.03.2012 sa konštatuje, že po zaplatení splátky zostáva navrhovateľovi mesačne na živobytie 300,- eur).

Súd sa zároveň stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že existuje dôvodná obava, že výkon rozhodnutia po právoplatnom rozhodnutí odvolacieho súdu vo veci samej bude ohrozený, z dôvodu nespočetných už právoplatných a vykonateľných rozhodnutí súdov o povinnosti vrátiť dlžné sumy účastníkom v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených s odporcom.

Pretože sa súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k odporcovi, dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre okamžitý zásah súdu vo forme nariadenia predbežného opatrenia, preto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo vzťahu k odporcovi vyhovel.

Predbežné opatrenie zanikne v prípade, že sa návrhu vo veci samej nevyhovelo. (§ 77 ods. 1 písm. b) O.s.p.).

O náhrade trov konania súd rozhodne podľa § 145 O.s.p. až v konečnom rozhodnutí vo veci samej, pretože vyhovie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemožno považovať za úspech, ktorý by odôvodňoval priznanie trov za túto časť konania. Dôvodom je skutočnosť, že predbežné opatrenie má len dočasný charakter, pričom súd pri jeho nariadení vychádza iba zo skutočností, ktoré má osvedčené, nie dokázané. Predmetné ustanovenie preto zakotvuje, že o náhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s predbežným opatrením, rozhodne súd až v rámci rozhodnutia o náhrade trov celého konania. Pritom sa uplatňuje zásada, že účastníkovi, ktorému sa prizná náhrada trov konania podľa niektorého z ustanovení § 142 - 143 O.s.p., sa prizná aj náhrada trov predbežného opatrenia. Pre priznanie nároku na náhradu trov predbežného opatrenia je preto irelevantné, v prospech koho bolo predbežné opatrenie nariadené. (Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2009, 379 s.) Ak bolo napríklad vyhovené návrhu navrhovateľka na vydanie predbežného opatrenia a vo veci samej by mal úspech odporca, potom súd, pokiaľ prizná odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p., zahrnie do tejto náhrady tiež náklady predbežného opatrenia (t.j. náklady, ktoré odporcovi vznikli v konaní o predbežnom opatrení).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd Bratislava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).